

РОЗДІЛ II

Облік, аналіз, аудит та оподаткування

УДК 657.1

Кулинич Мирослава,
кандидат економічних наук, доцент,
Волинський національний університет імені Лесі Українки,
кафедра обліку і оподаткування,
м. Луцьк; ORCID ID 0000-0001-9024-2924
e-mail: kulmiros@gmail.com

Мельник Катерина,
доктор економічних наук, професор,
Волинський національний університет імені Лесі Українки,
кафедра обліку і оподаткування,
м. Луцьк; ORCID ID 0000-0001-9167-5801
e-mail: pristvpakatia@ukr.net

Садовська Ірина,
доктор економічних наук, професор,
Волинський національний університет імені Лесі Українки,
кафедра обліку і оподаткування,
м. Луцьк; ORCID ID 0000-0002-7081-8524,
e-mail: Sadovska.Iryna@vnu.edu.ua

Мельник Дарина,
здобувачка освіти спеціальності Облік і оподаткування,
Волинський національний університет ім. Лесі Українки,
кафедра обліку і оподаткування,
м. Луцьк, ORCID ID: 0000-0002-8654-1021
e-mail: sonechkodasha15@gmail.com

<https://doi.org/10.29038/2786-4618-2024-03-42-50>

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА ПІДРЯДНИКАМИ

Анотація. Організація обліку кредиторської заборгованості на будь-якому підприємстві має досить важливе значення, адже сприяє достовірності, правильності та прозорості відображення даних із розрахункових операцій з постачальниками та підрядниками. У статті розглянуто особливості застосування нормативно-правових актів в обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками.

Метою статті є уточнення економічного змісту понять «постачальник», «підрядник», «кредиторська заборгованість» та розкриття їх ролі в економіці країни та запровадженню нормативно-правового забезпечення обліку та контролю за станом таких розрахунків.

Методи. Здійснюючи дослідження використано методи абстракції, аналізу, логічного, теоретичного та історичного узагальнення та порівняння. За основу дослідження взятий діалектичний метод.

Результати. Визначено, що кредиторська заборгованість – це заборгованість організації іншим юридичним і фізичним особам, що з'являється в результаті розриву в часі між наданням товарно-матеріальних цінностей, надходженням товарно-матеріальних цінностей, наданням послуг, надходженням попереднього

грошового авансу й датою їх фактичної оплати й виконання зобов'язань перед сторонніми особами. Було проаналізовано чинні нормативно-правові акти, які регламентують облік розрахунків з постачальниками та підрядниками; систематизовано теоретичні аспекти їх обліково-аналітичного забезпечення, а також відображено документальне оформлення операцій з цими контрагентами. Виявлено, що за допомогою ведення аналітичної документації буде удосконалюватися облік кредиторської заборгованості, а саме удосконалиться контроль своєчасності розрахунків з кожним постачальником чи підрядником за поставленні цінності і як наслідок це досить позитивно відобразиться на фінансовому стані підприємства.

Висновки. Ідентифіковано, що основними прийомами управління кредиторською заборгованістю є: контроль за співвідношенням кредиторської заборгованості; оцінка стану кредиторської заборгованості; аналіз розрахунків із кредиторами, їх оформлення. Запропоновано наблизити нормативні документи до реалій сьогодення в умовах цифрових змін.

Ключові слова: бухгалтерський облік, кредиторська заборгованість, постачальники, підрядники, зобов'язання, розрахунки з постачальниками та підрядниками, нормативно-правове забезпечення розрахунків з постачальниками і підрядниками.

Myroslava Kulynych,
PhD in Economics, Associate Professor,
Lesya Ukrainka Volyn National University,
Department of Accounting and Taxation,
Lutsk

Kateryna Melnyk,
Doctor of Economics, Professor,
Lesya Ukrainka Volyn National University,
Department of Accounting and Taxation,
Lutsk

Sadovska Iryna,
Doctor of Economics, Professor,
Lesya Ukrainka Volyn National University,
Department of Accounting and Taxation,
Lutsk

Daryna Melnyk,
master,
Lesya Ukrainka Volyn National University,
Department of Accounting and Taxation,
Lutsk

REGULATORY AND LEGAL PROVISION OF ACCOUNTING AND CONTROL OF SETTLEMENTS WITH SUPPLIERS AND CONTRACTORS

Annotation. The organization of accounting for accounts payable at any enterprise is quite important, because it contributes to the reliability, correctness and transparency of the display of data from settlement transactions with suppliers and contractors. The article discusses the peculiarities of accounting for payments with suppliers and contractors. The purpose of the article is to clarify the economic meaning of the terms "supplier", "contractor", "creditor debt" and to reveal their role in the country's economy. It was determined that accounts payable is the organization's debt to other legal entities and individuals, which appears as a result of a time gap between the provision of goods and materials, the receipt of goods and services, the provision of services, the receipt of a preliminary cash advance and the date of their actual payment and fulfillment of obligations to third parties. The current legal acts regulating the accounting of settlements with suppliers and contractors were analyzed; the theoretical aspects of their accounting and analytical support are systematized, as well as the documentation of transactions with these counterparties is displayed. Ways and directions for further improvement of accounts payable management are proposed. It was revealed that with the help of keeping analytical documentation, accounts payable will be improved, namely, control of the timeliness of payments with each supplier or contractor for the delivered values will be

improved, and as a result, this will have a positive impact on the company's financial condition. It was identified that the main methods of managing payables are: control over the ratio of payables; assessment of accounts payable; analysis of settlements with creditors, their registration.

Keywords: accounting, accounts payable, suppliers, contractors, obligations, settlements with suppliers and contractors, regulatory and legal support for settlements with suppliers and contractors.

Постановка проблеми та її значення. У процесі здійснення підприємницької діяльності суб'єкт господарювання вступає у взаємодію з різними організаціями, підприємствами, установами, які здійснюють постачання виробничих запасів, машин та обладнання, транспортних засобів, товарів, виконують роботи та надають послуги, які забезпечують діяльність підприємства. В результаті господарських операцій виникає кредиторська заборгованість перед постачальниками та підрядниками. Цей вид заборгованості потребує особливого контролю.

Кількість нормативних документів, які регулюють операції за кредиторською заборгованістю, є досить великою. Однак, поруч з цим, негативним є відсутність нормативно-правових документів, які б визначали аспекти правового регулювання розрахунків саме з постачальниками та підрядниками. До того ж, нормативно-правові акти часто змінюються та є індивідуальними для деяких суб'єктів господарювання, змінюються і умови, в яких суб'єкти господарювання здійснюють свою діяльність. В умовах сьогодення в Україні здійснюється адаптація національної системи бухгалтерського обліку та звітності до міжнародних стандартів, впроваджуються у практику нові підходи і методики обліку активів суб'єктів господарювання та джерел їхнього фінансування. Це нерозривно пов'язано з удосконаленням системи бухгалтерського обліку, одним із головних елементів якої є облік зобов'язань підприємства за кредиторською заборгованістю. Тому існує необхідність вдосконалення нормативно-правових актів різних рівнів регулювання та наблизити їх до реалій сьогодення.

Причинами виникнення великої кредиторської заборгованості можуть бути зловживання службовими повноваженнями, недбалість працівників, відображення в обліку операцій з порушенням вимог нормативно-правових актів, шахрайство. Тому правильне та своєчасне ведення обліку розрахунків постачальниками та підрядниками, достовірне відображення облікової та аналітичної інформації набуває великого значення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Значний внесок у дослідження особливостей обліково-аналітичного забезпечення та нормативно-правового забезпечення розрахунків з постачальниками та підрядниками здійснили такі вчені, як: Ткаченко Н.М [15], Бутинець Ф.Ф., Горецька Л.Л [1], Іванілов О.С [5], Ковальчук І.В [6], Лишиленко О.В [8], Чорненко О.Б. [18], Варналій З.С, Кужельний М.В, Голов С.Ф, Лігоненко Л.О, Ловінська Л.Г., Осадчий Ю.І, Пушкар М.С, Сопко В.В, Муковіз В.С., Шарапа О.М [14], Власюк Н. І [2], Макарова А. С, Коновалова К. Т. [7], та інші вчені. Проте постійні корегування законодавства, що викликані сучасними змінами економічних умов, потребують нових досліджень наведеної тематики та вирішення проблем, які постають в процесі нововведень.

Мета і завдання статті. Проведення аналізу нормативно-правового забезпечення обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками, систематизація теоретичних аспектів їх обліково-аналітичного забезпечення, пошук шляхів та напрямків вдосконалення обліку кредиторської заборгованості.

Викладення основного матеріалу та обґрунтування отриманих результатів дослідження. За Концептуальною основою фінансової звітності – теперішній обов'язок суб'єкта господарювання, що виник унаслідок минулих подій щодо передачі економічного ресурсу називається зобов'язанням. Обов'язок може бути юридичним чи конструктивним. Конструктивний обов'язок виникає в результаті очікуваних подій, а не з вимог законодавства чи чинного договору. [20]. Усі взаємозв'язки між господарюючими суб'єктами законодавчими нормативними актами або ж господарськими договорами. Таким чином, виникають зобов'язання перед постачальниками та підрядниками за теперішні економічні ресурси, що утворюються внаслідок минулих подій і контролюються суб'єктом господарювання. Разом із заборгованістю перед постачальниками та підрядниками тісно пов'язаний термін кредиторська заборгованість. Як зазначає Бабаєва Ю.А., кредиторська заборгованість - це заборгованість організації іншим юридичним і фізичним особам, що з'являється в

результаті розриву в часі між наданням товарно-матеріальних цінностей, надходженням товарно-матеріальних цінностей, наданням послуг, надходженням попереднього грошового авансу й датою їх фактичної оплати й виконання зобов'язань перед сторонніми особами [16].

Нормативно-правове забезпечення розрахунків з постачальниками та підрядниками здійснюється на основі великої законодавчої бази (Кодекси України (Податковий, Господарський, Цивільний), Закони України, М(С)БО, інструкцій, П(С)БО 11 «Зобов'язання», методичних рекомендацій та ін.). в результаті аналізу вітчизняних нормативно-правових актів було виявлено відсутність відокремленого нормативно-правового акту, в якому би чітко визначалися правові аспекти регулювання саме розрахунків з постачальниками та підрядниками [19]. Але у цих актах використовується близьке за змістом поняття зобов'язань.

Аналіз нормативно-правових актів, які регулюють облік кредиторської заборгованості розглянемо у таблиці 1.

Таблиця 1

Аналіз нормативно-правових актів щодо забезпечення обліку кредиторської заборгованості

Назва документу	Зміст документа	Сфера застосування	Регулювання у контексті тематики дослідження
1	2	3	
Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996- XIV [4].	Визначає правові засади ведення бухгалтерського обліку, його регулювання та організації та складання фінансової звітності в Україні.	Для складання фінансової звітності та організації бухгалтерського обліку.	Організація бухгалтерського обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками та відображення їх у фінансовій звітності.
Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI [10].	Регулює відносини у сфері справляння податків та зборів, визначає перелік податків та зборів, які справляються в Україні, а також визначає порядок їх адміністрування.	Для оподаткування суб'єктів господарювання та фізичних осіб.	Регулює оподаткування операцій з постачальниками та підрядниками, а саме оподаткування ПДВ.
Господарський кодекс України від 06.11.1991 № 1798-XII [3].	Визначає, що підприємства, установи, організації, інші юридичні особи, громадяни, які здійснюють підприємницьку діяльність без створення юридичної особи і є суб'єктами підприємницької діяльності, мають право звертатися до господарського суду за захистом своїх порушених прав і охоронюваних законом інтересів, а також для вжиття заходів, спрямованих на запобігання правопорушенням.	Застосовується для захисту інтересів та вирішення спірних питань.	Виступає регулюючим документом з вирішення спірних питань та конфліктів, які виникають у ході здійснення постачання.

Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року № 435-IV [17].	Регулює особисті майнові та немайнові відносини	Організація договірної роботи на підприємстві.	Регулює укладання договорів постачання товарів, робіт, послуг
Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання» від 31.01.2000 р. № 20 [11].	Визначає методологічні засади формування бухгалтерського обліку інформації про зобов'язання та її розкриття у фінансовій звітності.	Організація обліку зобов'язань.	Визначає критерії визнання та оцінки зобов'язань за розрахунками з постачальниками та підрядниками та розкриття інформації про них у Примітках до фін. звітності.
Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку від 24.05.95 р. № 88 [12].	Встановлює порядок створення, прийняття, відображення в обліку та зберігання первинних документів, облікових регістрів, бухгалтерської звітності підприємствами.	Документування господарських операцій	Визначає загальні вимоги та обов'язкові реквізити документів, в тому числі, які використовуються для оформлення операцій з постачальниками та підрядниками.
Про затвердження Методичних рекомендацій щодо облікової політики підприємства та внесення змін до деяких наказів Міністерства фінансів України: Наказ Міністерства фінансів України від 27 червня 2013 року № 635 [13].	Затверджено Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства.	Ведення облікової політики підприємства.	Визначає засади облікової політики щодо відображення в обліку операцій за розрахунками з постачальниками та підрядниками.
План рахунків бухгалтерського обліку активів капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій від 30.11.1999 р. № 291 [9].	Визначає перелік рахунків бухгалтерського обліку, порядок відображення господарських операцій на рахунках бухгалтерського обліку та кореспонденцію рахунків.	Для контирування документів первинного обліку, ведення регістрів бухгалтерського обліку.	Визначає, що для обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками передбачено пасивний балансний рахунок 63.
ІНСТРУКЦІЯ про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text	Встановлює призначення і порядок ведення рахунків бухгалтерського обліку для узагальнення методом подвійного запису інформації про наявність і рух зобов'язань та факти фінансово-господарської діяльності підприємств, організацій та інших юридичних осіб незалежно від форм власності, організаційно-правових форм і видів діяльності	Для контирування документів первинного обліку, ведення регістрів бухгалтерського обліку	Визначає типові взаємозв'язки з об'єктам обліку щодо наявності і руху зобов'язань

Нормативно-правове забезпечення обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками, крім документів, наведених у табл.1, також представлено НП(с)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» та П(С)БО 15 «Дохід». Підприємства, які ведуть облік і складають звітність за МСБО користуються М(С)БО 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи».

Відповідно до П(С)БО 11 поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги належить до поточних зобов'язань. Поточні зобов'язання відображаються в балансі за сумою погашення.

Ще одним нормативним документом, яким керуються бухгалтери для поточного обліку господарських операцій є Інструкція про застосування [Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій](#). Саме вона визначає рамки взаємозв'язків об'єктів обліку, зокрема і кредиторської заборгованості методом подвійного запису про наявність і рух зобов'язань та факти фінансово-господарської діяльності підприємств, організацій та інших юридичних осіб незалежно від форм власності, організаційно-правових форм і видів діяльності і надає можливість будувати синтетичний облік операцій.

Синтетичний облік розрахунків з постачальниками та підрядниками за отримані ТМЦ, надані послуги, виконані роботи ведеться на активно-пасивному рахунку 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками». За кредитом рахунка 63 відображають заборгованість за товари, роботи, послуги, продукцію, а за дебетом – її погашення або списання, а також задалегідь видані аванси.

Рахунок 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками» належить до 6 класу рахунків бухгалтерського обліку під назвою «Поточні зобов'язання». Він є активно-пасивним рахунком, оскільки він може мати два сальдо: дебетове і кредитове. Сальдо за кредитом – це сума кредиторської заборгованості, а за дебетом – дебіторської заборгованості.

Рахунок 63 кореспондує по дебету з кредитом рахунків 24, 30, 31, 34, 36, 37, 40, 42, 46, 48, 50, 51, 52, 55, 60, 62, 64, 68, 70, 71, 74.

Рахунок 63 кореспондує по кредиту з дебетом рахунків 15, 20, 21, 22, 23, 24, 28, 30, 31, 39, 42, 47, 64, 68, 70, 80, 84, 90, 91, 92, 93, 94.

Розглянути типові кореспонденції обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками можна в табл. 2.

Таблиця 2

Кореспонденція рахунків з обліку розрахунків підприємства з постачальниками та підрядниками

№	Зміст операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
1	2	3	4
Перераховано покупцем аванс постачальнику			
1.	Перераховано аванс з поточного рахунку	371	311
2.	В тому числі сума податкового кредиту з ПДВ	641	644
3.	Отримано матеріали, напівфабрикати, товари тощо від постачальника	20, 22, 25, 28	631
4.	Сума податкового кредиту з ПДВ	644	631
5.	Зараховано сплачений аванс	631	371
Попереднє отримання покупцем ТМЦ			
1.	Отримано матеріали, напівфабрикати, товари тощо від постачальника (без ПДВ)	20, 22, 25, 28	631
2.	Сума податкового кредиту з ПДВ	641	631
3.	Перераховано постачальнику за отримані ТМЦ	631	311
Відображення транспортно-заготівельних витрат (без ПДВ)			
1.	Вартість ТЗВ (без ПДВ)	20, 28	631, 685, 661,65
2.	Відображено податковий кредит з ПДВ	641	631, 685
3.	Оплата ТЗВ	631, 685	311

4.	Отримано від постачальника		
	- основні засоби	152	631
	- інші необоротні матеріальні активи	153	631
	- нематеріальні активи	154	631
	Сума податкового кредиту з ПДВ	641	631
5.	Нарахована заборгованість за виконані роботи та послуги	631	372
	- по капітальному будівництву	151	631
	- по обслуговуванню і управлінню виробництвом	23, 91	631
	- по управлінню підприємством	92	631
	- по забезпеченню збуту продукції, товарів	93	631
		Сума податкового кредиту з ПДВ	641

Здійснення бухгалтерських записів на рахунку 63 «Розрахунки з постачальниками і підрядниками» відбувається на підставі первинних документів, які фіксують факт виникнення

Документи, які відображають кредиторську заборгованість чи в частині виникнення, чи в частині погашення мають юридичну силу. А це свого роду правове забезпечення, оскільки в них є підписи, печатки. Вони свідчать про законність здійснення операцій.

Проблема нормативно-правового забезпечення є завжди актуальною та потребує постійного вивчення та вдосконалення щодо різних ділянок обліку, адже під впливом ряду чинників змінюються умови господарювання суб'єктів. І надалі чинні нормативно-правові акти мають не досить доречний характер. Це пояснюється, насамперед, активним впровадженням на підприємствах електронної системи документообігу і подання звітності. Ручна форма ведення обліку (типово, журнально-ордерна) змінилася на автоматизовану, з допомогою прикладних бухгалтерських програм.

Журнально-ордерна форма обліку передбачає ведення реєстрів обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками. На сьогодні в Україні є чинними дві Методичні рекомендації із застосування реєстрів бухгалтерського обліку малими підприємствами – (Методичні рекомендації №422 і №720).

А ще є Методичні рекомендації по застосуванню реєстрів бухгалтерського обліку (Методичні рекомендації №356), систему реєстрів яких може використовувати будь-яке підприємство. Зміст цих рекомендацій має неактуальний характер, оскільки ведення обліку в умовах цифровізації економіки здійснюється в електронній формі із застосуванням бухгалтерських програм. Існують лише одиниці підприємств які ведуть облік за журнально-ордерною формою. В часи нестабільної ситуації в країні та при наявності військового конфлікту це навіть не дуже безпечно, бо паперову звітність можна втратити в один день без можливості відновлення. Натомість при електронному обліку дані зберігаються на сервері.

В умовах адаптація національної системи бухгалтерського обліку та звітності до міжнародних стандартів, впроваджуються у практику нові підходи і методики обліку активів суб'єктів господарювання та джерел їхнього фінансування. Внаслідок чого виникає необхідність оновлення законодавчої бази та наближення її до реалій сьогодення. З огляду на імплементацію в господарську діяльність таких способів ведення обліку як електронний документ та електронна звітність та впровадження таких реквізитів як електронний цифровий підпис та електронна печатка, доцільно розробити методичні рекомендації із використанням цифрових інструментів при формуванні документів і реєстрів бухгалтерського обліку та їх передачі контролюючим органам.

Висновок. Нормативно-правове забезпечення розрахунків з постачальниками та підрядниками здійснюється на основі значної законодавчої бази (Кодекси України (Податковий, Господарський, Цивільний), Закони України, М(С)БО, інструкцій, П(С)БО 11 «Зобов'язання», методичних рекомендацій та ін.). Проблема нормативно-правового забезпечення є завжди актуальною та потребує постійного вивчення та вдосконалення щодо різних ділянок обліку, адже під впливом ряду чинників змінюються умови господарювання суб'єктів. І надалі чинні нормативно-правові акти мають не досить доречний характер. Встановлено, що в умовах адаптація національної системи бухгалтерського обліку та звітності до міжнародних стандартів, впроваджуються у практику нові підходи і методики обліку активів суб'єктів господарювання та джерел їхнього фінансування.

Внаслідок чого виникає необхідність оновлення законодавчої бази та наближення її до реалій сьогодення.

Джерела та література

1. Бутинець Ф. Ф., Горецька Л. Л. Бухгалтерський облік у зарубіжних країнах: навч. посіб. Житомир : ПП «Рута», 2003. 544 с.
2. Власюк Н.І. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Львів : Магнолія -2006, 2022. 254 с.
3. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 436-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 18-22. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15> .
4. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від від 16.07.1999 р. № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/996-14> .
5. Іванілов О.С. Економіка підприємства : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 728 с.
6. Ковальчук І.В. Економіка підприємства : навч. посіб. Київ : Знання, 2008. 679 с.
7. Коновалова К. Т., Макарова А. С. Удосконалення обліку кредиторської заборгованості та методи управління нею. Причорноморські економічні студії. 2018. №34. С. 181-184. URL : http://bses.in.ua/journals/2018/34_2018/40.pdf .
8. Лишиленко О.В. Бухгалтерський облік : підручник 3-тє вид., перероб. і доп. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 670 с.
9. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : затв. наказом Мінфіну України від 30.11.1999 р. № 291. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11> .
10. . Податковий кодекс України : Закон України від 19.05.2011 р. № 3393- VI. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 48-49. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws> .
11. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання»: Закон України від 31.01.2000 р. № 20 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0085-00> .
12. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку : Закон України від 24.05.95 р. № 88 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95#Text> .
13. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо облікової політики підприємства та внесення змін до деяких наказів Міністерства фінансів України: Наказ Міністерства фінансів України від 27.06.2013 р. № 635 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0635201-13#Text> .
14. Сопко В. В., Муковіз В.С., Шарапа О.М. Особливості визначення та регулювання обліку кредиторської заборгованості. Глобалізаційні виклики розвитку національних економік : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 19–20 жовтня 2016 р. Київ : КНТЕУ, 2016. С. 635–647.
15. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: підручник. Київ: Алерта, 2013. 982 с.
16. Феофанов Л.К., Денисов Д.В. Методичні прийоми з організації обліку та аудиту кредиторської заборгованості на підприємстві. Інвестиції: практика та досвід. 2013 р. № 12.
17. Цивільний кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 року № 435-IV. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 40-44. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15> .
18. Чорненька О. Б. Напрями вдосконалення обліку дебіторською та кредиторської заборгованості на підприємствах : Наукові записки. 2016. № 2(53). С. 259–269.
19. International Scientific Journal “Internauka”. URL: <https://www.internauka.com/uploads/public/15414484453459.pdf>. <https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/1202/1167>.
20. Conceptual Framework for Financial Reporting URL: <https://www.ifrs.org/content/dam/ifrs/publications/pdf-standards/english/2021/issued/part-a/conceptual-framework-for-financial-reporting.pdf>

References

1. Butynets F. F., Horetska L. L. (2003). Bukhhalterskyi oblik u zarubizhnykh krainakh [Accounting in foreign countries]. Zhytomyr: PP «Ruta» [in Ukrainian].
2. Vlasjuk N.I. (2006) Finansovyi analiz [Financial analysis]. Lviv : Mahnoliia [in Ukrainian].
3. Hospodarskyi kodeks Ukrainy [Economic Code of Ukraine]. (n.d.) zakon.rada.gov.ua . Retrieved from : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15> [in Ukrainian].

4. Zakon Ukrainy Pro bukhhaltenskyi oblik ta finansovu zvitnist v Ukraini [About accounting and financial reporting in Ukraine]. (n.d.) zakon.rada.gov.ua. Retrieved from : <https://zakon.rada.gov.ua/go/996-14> [in Ukrainian].
5. Ivanilov O.S. (2009) Ekonomika pidpriemstva [Enterprise economy]. Kyiv. Tsentр uchbovoi literatury [in Ukrainian].
6. Kovalchuk I.V. (2008) Ekonomika pidpriemstva [Enterprise economy]. Kyiv. Znannia [in Ukrainian].
7. Konovalova K.T., Makarova A.S. (2018) Udoshkonalennia obliku kredytorskoi zaborhovanosti ta metody upravlinnia neiu [Improvement of accounts payable accounting and debt management methods]. Prychornomorski ekonomichni studii -Black Sea Economic Studies, 34, 181–184 [in Ukrainian].
8. Lyshylenko O.V. (2009) Bukhhaltenskyi oblik [Accounting]. Kyiv. Tsentр uchbovoi literatury [in Ukrainian].
9. Plan rakhunkiv bukhhaltenskoho obliku aktyviv kapitalu, zoboviazan i hospodarskykh operatsii pidpriemstv i orhanizatsii [Chart of accounts for accounting of assets, capital, liabilities and business operations of enterprises and organizations]. (n.d.) zakon.rada.gov.ua . Retrieved from : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11#Text> [in Ukrainian].
10. Podatkovi kodeks Ukrainy [Tax Code of Ukraine]. (n.d.) zakon.rada.gov.ua . Retrieved from : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> [in Ukrainian].
11. Polozhennia (standart) bukhhaltenskoho obliku 11 «Zoboviazannia» [Provisions (standard) of accounting 11 «Liabilities»]. (n.d.) zakon.rada.gov.ua . Retrieved from : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00> [in Ukrainian].
12. Polozhennia pro dokumentalne zabezpechennia zapysiv u bukhhaltenskomu obliku [Regulations on documentary support of stocks in accounting]. (n.d.) zakon.rada.gov.ua . Retrieved from : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95#Text> [in Ukrainian].
13. Pro zatverdzhennia Metodichnykh rekomendatsii shchodo oblikovoi polityky pidpriemstva ta vnesennia zmin do deiakykh nakaziv Ministerstva finansiv Ukrainy [On the approval of Methodological recommendations regarding the enterprise's accounting policy and amendments to some orders] (n.d.) zakon.rada.gov.ua . Retrieved from : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0635201-13#Text> [in Ukrainian].
14. Sopko V. V., Mukoviz V.S., Sharapa O.M. (2016) Osoblyvosti vyznachennia ta rehuliuвання obliku kredytorskoi zaborhovanosti. Hlobalizatsiini vyklyky rozvytku natsionalnykh ekonomik [Peculiarities of definition and regulation of accounts payable. Globalization challenges to the development of national economies]. Mizhnarodnoi naukovo-praktychna konferentsia - International Scientific and Practical Conference. (pp. 635–647). Kyiv: KNTEU [in Ukrainian].
15. Tkachenko N. M. (2013) Bukhhaltenskyi finansovyi oblik, opodatkuvannia i zvitnist [Financial accounting, taxation and reporting] . Kyiv/ Alerta [in Ukrainian].
16. Feofanov L.K., Denysov D.V. (2013) Metodichni pryiony z orhanizatsii obliku ta audytu kredytorskoi zaborhovanosti na pidpriemstvi [Methodical techniques for organizing accounts and auditing accounts payable at the enterprise]. Investytsii: praktyka ta dosvid - Investments: practice and experience, 12 [in Ukrainian].
17. Tsyvilnyi kodeks Ukrainy [Civil Code of Ukraine]. (n.d.) zakon.rada.gov.ua . Retrieved from : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> [in Ukrainian].
18. Chornenka O. B. (2016) Napriamy vdoskonalennia obliku debitorskoiu ta kredytorskoi zaborhovanosti na pidpriemstvakh [Directions for improving accounts receivable and accounts payable at enterprises]. Naukovi zapysky - Proceedings, 2(53), 259–269 [in Ukrainian].
19. International Scientific Journal “Internauka”. (n.d.) www.internauka.com. Retrieved from : <https://www.internauka.com/uploads/public/15414484453459.pdf>. <https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/1202/1167> [in Ukrainian].
20. Conceptual Framework for Financial Reporting URL: <https://www.ifrs.org/content/dam/ifrs/publications/pdf-standards/english/2021/issued/part-a/conceptual-framework-for-financial-reporting.pdf> [in English].

Стаття надійшла до редакції 20.09.2024 р.